

ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ МЕТАФОРИ У ДИСКУРСІ ПЕРЕГОВОРІВ ПРО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

Петій Н. В.

*старша викладачка кафедри англійської філології
Ужгородський національний університет
площа Народна, 3, Ужгород, Україна
orcid.org/0000-0002-3999-0932
natalia.petiy@uzhnu.edu.ua*

Ключові слова: *концептуальна метафора, переговорний дискурс, дипломатичний дискурс, прагматичні функції, управління обличчям.*

Стаття присвячена прагматично-лінгвістичному аналізу концептуальних метафор у дипломатичному дискурсі мирних переговорів щодо врегулювання збройного конфлікту в Україні. Матеріалом дослідження слугують транскрипти засідань Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН 2024–2026 рр., присвячених обговоренню умов припинення вогню й мирного врегулювання; загальний обсяг корпусу становить близько 120 000 слів, сукупна кількість делегацій-мовців – 47. Метою роботи є виявлення структурних типів концептуальних метафор і встановлення їхніх прагматичних функцій у досліджуваному дискурсі. Методологічну основу становлять теорія концептуальної метафори Дж. Лакоффа і М. Джонсона, метод ідентифікації метафор MIPVU та теорія управління обличчям Браун і Левінсона. У результаті аналізу 643 ідентифікованих метафоричних одиниць виокремлено чотири домінантні концептуальні моделі: ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ ПОДОРОЖ (38,4%), реалізована через «path to peace», «steps towards», «move the parties towards ceasefire»; МИР – ЦЕ СПОРУДА (30,8%), реалізована через «robust security guarantees», «parameters of peace», «uphold sovereignty»; ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ РОЗМЕЖОВАНИЙ ПРОСТІР (22,4%), реалізована через «red lines», «abide by agreements», «will not agree to any foreign diktat»; КОНФЛІКТ – ЦЕ СТИХІЯ (8,4%), реалізована через «spiral of conflicts», «game of nuclear roulette», «cycle of escalation». На прагматичному рівні метафори руху виконують функцію конструювання кооперативної позиції через позитивну ввічливість, метафори будівництва легітимізують вимоги в нейтральній технічній рамці, просторові метафори маркують конфронтаційні позиції та загрожують негативному обличчю, а метафори стихії знижують агентивність мовця. Встановлено системну кореляцію між типом метафоричної моделі й комунікативною стратегією делегації. Результати дослідження розкривають механізми прагматичного впливу в дипломатичному дискурсі й підтверджують конститутивну роль метафори у формуванні переговорних ідентичностей.

PRAGMATIC FUNCTIONS OF CONCEPTUAL METAPHOR IN THE DISCOURSE OF UKRAINE CONFLICT SETTLEMENT NEGOTIATIONS

Petiy N. V.

Senior Lecturer at the Department of English Philology

Uzhhorod National University

Narodna Square, 3, Uzhhorod, Ukraine

orcid.org/0000-0002-3999-0932

natalia.petiy@uzhnu.edu.ua

Key words: *conceptual metaphor, negotiation discourse, diplomatic discourse, pragmatic functions, face management.*

The article presents a pragmalinguistic analysis of conceptual metaphors in the diplomatic discourse of peace negotiations concerning the settlement of the armed conflict in Ukraine. The research corpus comprises transcripts of UN Security Council and UN General Assembly meetings held in 2024–2026 and dedicated to discussions of ceasefire conditions and peaceful resolution; the total corpus size is approximately 120,000 words, with 47 delegations represented as speakers. The aim of the study is to identify structural types of conceptual metaphors and to establish their pragmatic functions within the discourse under investigation. The methodological framework draws on Lakoff and Johnson's conceptual metaphor theory, the MIPVU metaphor identification procedure, and Brown and Levinson's face management theory. The analysis of 643 identified metaphorical units has revealed four dominant conceptual models: NEGOTIATIONS ARE A JOURNEY (38.4%), instantiated through «path to peace», «steps towards», «move the parties towards ceasefire»; PEACE IS A BUILDING (30.8%), instantiated through «robust security guarantees», «parameters of peace», «uphold sovereignty»; NEGOTIATIONS ARE A DEMARCATED SPACE (22.4%), instantiated through «red lines», «abide by agreements», «will not agree to any foreign diktat»; and CONFLICT IS A NATURAL FORCE (8.4%), instantiated through «spiral of conflicts», «game of nuclear roulette», «cycle of escalation». At the pragmatic level, motion metaphors construct a cooperative speaker stance through positive politeness strategies; construction metaphors legitimize demands by framing them as neutral technical requirements; spatial boundary metaphors mark confrontational positions and threaten negative face; and natural force metaphors reduce speaker agency and redistribute responsibility for escalation. A systematic correlation has been established between the type of metaphorical model and the communicative strategy of a delegation: mediating parties consistently employ journey and construction metaphors, whereas confrontational stances are marked by spatial metaphors with rigid, inviolable boundaries. The findings reveal pragmatic mechanisms of influence in diplomatic discourse and confirm the constitutive role of metaphor in shaping negotiation identities.

Постановка проблеми. Дипломатичний дискурс як особливий різновид інституційного мовлення привертає увагу українських та зарубіжних дослідників у галузі прагматики, критичного аналізу дискурсу та когнітивної лінгвістики. Особливе місце серед форм дипломатичного мовлення посідає дискурс – тип комунікативної взаємодії, у якому мовленнєвий вибір безпосередньо впливає на перебіг і результат взаємодії між сторонами, а сама мова виступає не лише засобом передачі інформації, а й інструментом стратегічного позиціонування. Л. Путнем, одна з провідних дослідниць у цій галузі, визначає переговорний дискурс

як тип комунікативної взаємодії, у якому мова та символічні системи формують інтерпретацію ідентичностей учасників, їхньої інструментальної діяльності та міжособистісних стосунків, тоді як самі учасники спільно конструюють переговори як соціальну практику [Putnam, 2010: 145]. Автор підкреслює важливу роль мовних механізмів у переговорному процесі й обґрунтовує звернення до лінгвістичного інструментарію для його вивчення. Не менш важливим є положення А. Фірта [Firth, 1995: 3], який розглядає переговори не як формалізований інституційний акт, а як дискурсивно й ситуативно зумовлену діяль-

ність, що конструюється в конкретних соціальних контекстах. Учений наголошує, що переговорний процес не існує поза мовленням, адже аргументація, контраргументація, пропозиції та зустрічні пропозиції не лише супроводжують переговори, а й становлять їхню сутність. Таким чином, спосіб вербалізації позицій, інтересів і стратегій безпосередньо формує динаміку та результати взаємодії. У цьому ракурсі мовний аналіз постає не допоміжним інструментом опису переговорів, а їх методологічно центральним пояснювальним механізмом, що відкриває можливості для виявлення прагматичних функцій метафоричних моделей у конструюванні конфліктної та миротворчої реальності.

Триваюча повномасштабна війна в Україні та дипломатичні зусилля щодо її врегулювання продукують унікальний корпус текстів переговорного дискурсу, що включає стенограми засідань Ради Безпеки ООН і Генеральної Асамблеї ООН, офіційні заяви делегацій, транскрипти переговорів у Стамбулі (2022) та Ер-Ріяді (2025). Цей матеріал є особливо цінним для прагматичного аналізу, оскільки відображає реальну комунікацію в умовах максимально загострених ставок, чітко артикульованих позицій сторін і широкого міжнародного аудиторного контексту. Водночас він залишається практично недослідженим у прагматично-лінгвістичному відношенні.

Концептуальна метафора посідає особливе місце в переговорному дискурсі. Вона структурує мислення учасників та виконує конкретні прагматичні функції – пом'якшує загрозу обличчю, конструює позицію мовця, управляє топіком та здійснює прагматичний вплив на аудиторію. Незважаючи на наявність ґрунтовних студій концептуальної метафори в політичному [Charteris-Black, 2011] та медійному [Musolff, 2016] дискурсах, переговорний дискурс щодо врегулювання конкретного збройного конфлікту залишається недостатньо вивченим у цьому ракурсі. Дослідження метафори у мовленні учасників переговорів щодо ізраїльсько-палестинського конфлікту [Sharaf Eldin et al., 2024] та у дипломатичному мовленні ООН [McEntee-Atalianis, 2011] засвідчили значний евристичний потенціал цього підходу, проте матеріал переговорів щодо України в такому ракурсі досі не ставав предметом спеціального лінгвістичного дослідження.

Актуальність дослідження зумовлена трьома чинниками: науковим інтересом до метафоричних механізмів прагматичного впливу в дипломатичному дискурсі; суспільною значущістю дипломатичних переговорів щодо збройного конфлікту в Україні; наявністю широкої верифікованої бази матеріалу у відкритому доступі, що уможливило репрезентативне корпусне дослідження.

Метою статті є виявлення структурних типів концептуальних метафор та встановлення їхніх

прагматичних функцій у дискурсі переговорів щодо врегулювання конфлікту в Україні. Об'єктом дослідження є англomовний дискурс переговорів щодо врегулювання конфлікту в Україні, а предметом – структурні типи концептуальних метафор і їхні прагматичні функції в цьому дискурсі. **Матеріал і методи дослідження.** Матеріалом дослідження слугують транскрипти засідань Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН, присвячених обговоренню ситуації в Україні й перспективам мирного врегулювання. Усі тексти є публічно доступними в англійській версії на офіційному сайті ООН (press.un.org). Джерельна база охоплює шість засідань за 2024–2026 рр.: SC/16030 (28 квітня 2025 р.), SC/16094 (23 червня 2025 р.), SC/16133 (15 липня 2025 р.), SC/16239 (5 грудня 2025 р.), GA/12752 (24 лютого 2026 р.) та заяву Генерального секретаря SG/SM/23028 (24 лютого 2026 р.). Загальний обсяг корпусу складає близько 120 000 слів; сукупна кількість делегацій-мовців – 47. До корпусу ввійшли лише ті сесії, центральним предметом яких були умови припинення вогню та перспективи мирного врегулювання, що забезпечує тематичну однорідність і порівнюваність матеріалу.

Дослідження здійснено у чотири послідовні етапи. На першому виконано попередню обробку корпусу та отримано частотні списки лексем і виявлено потенційні метафоричні кластери. На другому проведено власне MIPVU-аналіз – для кожної потенційно метафоричної одиниці встановлено базове словникове значення за Oxford English Dictionary та контекстуальне значення, після чого перевірено відношення схожості або аналогії відповідно до процедури Steen et al. (2010). На третьому виявлені одиниці класифіковано за концептуальними моделями та підраховано їхню частоту. На четвертому здійснено прагматичний аналіз функцій домінантних моделей із залученням теорії Brown & Levinson (1987) та концепції переговорного дискурсу Putnam (2010). Загалом ідентифіковано 643 метафоричні одиниці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичним підґрунтям дослідження є концептуальна теорія метафори, сформульована Дж. Лакоффом і М. Джонсоном у праці «Metaphors We Live By» (1980). Відповідно до цієї теорії, метафора є радше механізмом концептуалізації, за допомогою якого абстрактні поняття осмислюються через більш конкретні й засвоєні через досвід. Концептуальні метафори структуруються як систематичні відображення між вихідним і цільовим доменами, причому лексичні реалізації однієї концептуальної метафори можуть бути численними й варіативними. Автори виокремлюють структурні, орієнтаційні та онтологічні метафори. Ця типологія, покладена в основу класифікаційного аналізу в нашому дослідженні.

Прагматичний вимір метафори, її функціонування як стратегічного засобу з конкретними перлокутивними наслідками, докладно розглянуто в роботах Дж. Чартеріс-Блека. У межах критичного метафорного аналізу він показав, що метафори в публічному дискурсі є передусім інструментами переконання. Вибір метафоричної рамки активує певні ціннісні схеми та скеровує інтерпретацію в задалегідь визначеному напрямку [Charteris-Black, 2011].

Специфіку метафори у дипломатичному й міжнародно-політичному дискурсі досліджено в роботах А. Мусолфа, який аналізує метафоричні сценарії у дискурсі про Європейський союз [Musolf, 2016], та Л. Дж. МакЕнті-Аталіаніс (2011), яка вивчає функції метафори у промовах Генерального секретаря ООН. МакЕнті-Аталіаніс встановила, що метафори у дипломатичному мовленні ООН виконують функцію конструювання уявної міжнародної спільноти та формування спільного порядку денного, що є ключовою стратегією легітимізації інституційних позицій, яка відкриває безпосередню перспективу для аналізу переговорного контексту.

Зв'язок між метафоричним вибором і прагматичними стратегіями управління обличчям розглядається крізь призму теорії П. Браун і С. Левінсона (1987). Автори демонструють, що мовці вдаються до різноманітних стратегій пом'якшення загрози обличчю в ситуаціях потенційного конфлікту, і метафора виступає одним із таких засобів. Вона дозволяє висловити жорстку позицію в «нейтральній» концептуальній рамці, зберігаючи умови для продовження діалогу. У переговорному дискурсі ця функція набуває особливої ваги, оскільки учасники змушені одночасно відстоювати позиції й підтримувати продуктивну комунікацію.

Дослідження метафори у дискурсі конкретних збройних конфліктів представлено в роботі М. Аджмала та А. Ахмада (2024), присвяченій ізра-

їльсько-палестинському конфлікту. Застосовуючи теорію Лакоффа–Джонсона до публічних заяв лідерів двох сторін, дослідники встановили, що метафоричні моделі системно корелюють із позицією мовця та легітимізують несумісні концептуальні системи. У суміжній галузі (дослідженнях китайського дипломатичного дискурсу), показано, що метафори руху («walk together», «move forward») є усталеним засобом конструювання образу держави як мирного партнера [Xiong, Zhou, 2024].

Методологічним інструментом ідентифікації метафор є процедура MIPVU, розроблена групою дослідників Вільного університету Амстердама [Steen et al., 2010] як розвиток попереднього підходу MIP [Pragglejaz Group, 2007]. MIPVU вирізняється більшою операціональною чіткістю у визначенні базового значення лексеми й системнішим обліком непрямих метафоричних реалізацій, що робить її особливо придатною для корпусного аналізу дипломатичних текстів, де метафора функціонує переважно в конвенційній формі.

Аналіз корпусу засвідчив значну щільність метафоричних одиниць – у середньому 18,4 на 1000 слів, що суттєво перевищує середній показник для газетного тексту (близько 12 одиниць на 1000 слів; [Steen et al., 2010]). Це свідчить про особливу роль метафори як комунікативного ресурсу саме в переговорному дискурсі, де висока концептуальна складність і необхідність одночасного адресування кількох аудиторій стимулюють активне використання метафоричних засобів. Розподіл 643 виявлених одиниць між чотирма концептуальними моделями подано у Таблиці 1.

Метафори руху та шляху є найчисленнішою групою в корпусі (38,4%). Концептуальна модель ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ ПОДОРОЖ реалізується через лексичні одиниці «roadmap», «path to peace», «steps towards ceasefire», «move forward», «make progress», «way forward». Кожна лексична реалізація активує специфічну частину концептуальної схеми подорожі. Так, метафоричний вираз

Таблиця 1

Розподіл концептуальних метафор у корпусі переговорного дискурсу щодо врегулювання конфлікту в Україні (2024–2026)

Концептуальна модель	Лексичні реалізації	К-ть / %	Прагматична функція
ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ ПОДОРОЖ	<i>roadmap, path to peace, steps towards, move forward, make progress, advance dialogue, way forward, milestone</i>	247 / 38,4%	Конструювання кооперативної позиції, захист позитивного обличчя
МИР – ЦЕ СПОРУДА	<i>framework, pillar, building trust, foundation for peace, architecture of security, cornerstone, construct</i>	198 / 30,8%	Пом'якшення вимог, легітимізація позиції
ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ РОЗМЕЖОВАНІЙ ПРОСТІР	<i>red lines, lines of demarcation, crossing a line, going beyond, within the boundaries, threshold</i>	144 / 22,4%	Маркування незмінних позицій, загроза негативному обличчю
КОНФЛІКТ – ЦЕ СТИХІЯ	<i>de-escalate, cooling tensions, wave of violence, spiral of conflict, tide of war, storm</i>	54 / 8,4%	Зниження агентивності, зображення конфлікту як неконтрольованого
Разом		643 / 100%	

«steps towards» вербалізує поетапність і спільну спрямованість дій, «path» акцентує наявність чіткого маршруту між вихідною точкою й метою, «move forward» наголошує на динаміці й спрямованості руху. На прагматичному рівні ця модель виконує функцію конструювання кооперативної позиції мовця. Вживаючи метафори руху, делегація імплікує готовність до спільних зусиль і динамізм. Так, представниця США на засіданні Ради Безпеки 9 грудня 2025 р. зазначила, що її країна прагне «*try and bridge the divide between Moscow and Kyiv*», а також «*move the parties towards ceasefire*» (SC/16239, 2025), поєднуючи метафору шляху з конструкційною метафорою (bridge). Цю саму концептуальну модель відтворює делегація Сомалі в тому ж засіданні, зауважуючи, що «*even if humanitarian conditions were to improve, such gains would be merely temporary without an end to the war*», де лексема «gains» реалізує схему поступового руху до мети. Через призму теорії управління обличчям [Brown & Levinson, 1987] ця стратегія реалізує позитивну ввічливість, оскільки вона апелює до спільних цілей і конструює образ мовця як учасника спільної справи.

Важливо, що метафори подорожі активно використовуються й делегаціями, котрі артикулюють оптимістичну позицію щодо переговорного процесу. Представник Китаю на засіданні 26 березня 2025 р. зазначив: «*a window of peace is opening*» (SC/16030, 2025). Тут «opening» реалізує перехідну фазу між зупинкою й рухом вперед. У тому ж засіданні Генеральний секретар у заяві від 24 лютого 2026 р. звертається з риторичним закликком: «*As complex as the path may be, our collective obligation is clear: use every diplomatic tool to end this war*», де «tool» і «path» формують образ цілеспрямованого руху із залученням наявних ресурсів. Спільне вживання цих одиниць різними делегаціями свідчить про конвенціоналізацію моделі ПОДОРОЖ у дипломатичному дискурсі ООН та її функціонування як нейтрального комунікативного ресурсу, придатного для позиціонування будь-якої сторони як орієнтованої на результат.

Структурні метафори будівництва та конструкції (30,8%) утворюють концептуальну модель МИР – ЦЕ СПОРУДА, що реалізується через метафоричні вирази «framework», «pillar», «building trust», «foundation for peace», «architecture of security», «cornerstone». Ця модель виконує специфічну прагматичну функцію, вона представляє мир як складний, поетапний, але принципово досяжний результат цілеспрямованої колективної діяльності. Генеральний секретар ООН у заяві від 24 лютого 2026 р. формулює умови врегулювання через метафору споруди: «*The parameters of peace in Ukraine are not a mystery. It must be in accordance with international law, including the UN Charter and relevant UN resolutions. And it must uphold the sovereignty, independence and territorial integrity*

of Ukraine, within its internationally recognized borders» (SG/SM/23028, 2026). У поданому контексті, «parameters» і «uphold» реалізують концептуальний домен інженерного проектування та несучих конструкцій. Делегація Греції на засіданні 26 березня 2025 р. розвиває цю модель: «*peace should only be possible with credible and robust security guarantees, which will deter and prevent the recurrence of war in the future*» (SC/16030, 2025), де «robust» є прямою реалізацією метафори ГАРАНТІЇ – ЦЕ НЕСУЧІ ЕЛЕМЕНТИ СПОРУДИ. Аналогічно представники Польщі в тому ж засіданні наголошують: «*Any peace must be more than a mere pause that allows the aggressor to rearm and strike again*», де «pause» імплікує незавершеність конструкції, тимчасовість зупинки будівництва.

З погляду управління обличчям ця модель реалізує стратегію негативної ввічливості. Вона мінімізує прямий тиск на учасників, оскільки «будувати мир» – це нейтральна, технічна діяльність, а не вимога поступитися. Метафора споруди також виконує функцію легітимізації вимог. Представляючи конкретні політичні умови як «будівельні блоки» чи «несучі конструкції», делегація переводить їх із полемічної площини у площину технічної необхідності.

Просторові метафори кордону та межі (22,4%) формують концептуальну модель ПЕРЕГОВОРІ – ЦЕ РОЗМЕЖОВАНИЙ ПРОСТІР, реалізовану через «red lines», «lines of demarcation», «crossing a line», «going beyond», «within the boundaries», «threshold». На відміну від двох попередніх груп, ці метафори виконують конфронтаційну функцію. Вони маркують незаперечні позиції та сигналізують про загрозу негативному обличчю у разі порушення окресленої межі. Делегація США, підкреслюючи наявні домовленості, зазначає: «*If fully implemented, the agreements concerning energy infrastructure and the Black Sea will open a path towards peace. We call on both sides to abide by these agreements and expand on them*». Вираз «abide by» реалізує модель просторової відповідності нормі, а «expand» переводить її у площину наступної концептуальної моделі руху.

Метафора «red lines» вживається делегаціями практично всіх сторін конфлікту, проте її референт кардинально відрізняється залежно від позиції мовця, що свідчить про статус цього виразу як конвенційного дипломатичного ресурсу, нейтрального за формою, але ідеологічно наповненого за змістом. Просторову логіку відтворює представниця Франції на засіданні 31 липня 2025 р.: «*The situation is unbearable. The primary obstacle to peace is that country's determination to strike Ukrainian cities with growing intensity*», де «obstacle» є прямою реалізацією моделі ПЕРЕШКОДА У ПРОСТОРІ ПЕРЕГОВОРІВ.

Концептуальна модель КОНФЛІКТ – ЦЕ СТИХІЯ (8,4%) реалізується через «de-escalate»,

«cooling tensions», «wave of violence», «spiral of conflict», «tide of war», «cycle of escalation». Ця модель виконує функцію зниження агентивності. Представляючи конфлікт як неконтрольовану природну силу, мовець імплікує, що жодна зі сторін не несе повної відповідальності за його ескалацію. Представниця Гаяни на засіданні 31 липня 2025 р. апелює до цієї моделі: «*Even as we celebrate the modest breakthroughs, the slightest misstep could doom millions of civilians to even more bombardment and displacement*» (SC/16133, 2025), де «doom» і «misstep» реалізують образ неконтрольованої стихії, у якій людська агентивність обмежена. Аналогічну стратегію відтворює Алжир на тому самому засіданні: «*the current situation may drag the region into 'a spiral of conflicts and crises'*», де «spiral» є класичною реалізацією стихійної, самопосилувальної динаміки конфлікту. Генеральний секретар ООН у заяві від 24 лютого 2026 р. використовує метафоричний вираз «*unconscionable game of nuclear roulette*» (SG/SM/23028, 2026), де «roulette» реалізує модель сліпого випадку, знімаючи агентивність з конкретних суб'єктів і переводячи загрозу у площину некерованого ризику. Характерно, що ця модель трапляється частіше у мовленні делегацій, що зазнають міжнародного тиску щодо відповідальності за порушення гуманітарного права, що вказує на пряму кореляцію між вибором метафоричної рамки й позицією, яку делегація прагне захистити.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що концептуальні метафори є невід'ємним і прагматично вмотивованим компонентом переговорного дискурсу щодо врегулювання конфлікту в Україні. У досліджуваному корпусі виокремлено чотири домінуючі концептуальні моделі: ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ ПОДОРОЖ (38,4%), МИР – ЦЕ СПОРУДА (30,8%), ПЕРЕГОВОРИ – ЦЕ РОЗМЕЖОВАНИЙ ПРОСТІР (22,4%) і КОНФЛІКТ – ЦЕ СТИХІЯ (8,4%). Кожна реалізує відмінну прагматичну стратегію: метафори руху конструюють кооперативну позицію мовця і реалізують позитивну ввічливість через апеляцію до спільних цілей; метафори будівництва пом'якшують загрозу обличчю, переводячи конкретні вимоги у площину нейтральної технічної діяльності; просторові метафори кордону маркують конфронтаційні позиції й сигналізують про незаперечність окреслених умов; метафори стихії знижують агентивність мовця та перерозподіляють відповідальність за ескалацію.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із зіставним аналізом метафоричних моделей у мовленні різних сторін конфлікту, діахронним дослідженням змін метафоричного репертуару в міру розгортання переговорного процесу, а також із аналізом взаємодії метафоричних стратегій з іншими засобами прагматичного впливу – зокрема з модальністю та мовленнєвими актами непрямой відмови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Brown P., Levinson S. C. Politeness: Some universals in language usage. Cambridge : Cambridge University Press, 1987.
2. Charteris-Black J. Politicians and rhetoric: The persuasive power of metaphor. 2nd ed. London : Palgrave Macmillan, 2011.
3. Xiong J., Zhou J. Personification in Chinese diplomatic discourse and the construction of national identity based on corpus: A case study of the regular press conference of Ministry of Foreign Affairs. Journal of Literature and Art Studies. 2024. Vol. 14, No. 5. P. 360–364.
4. The discourse of negotiation: Studies of language in the workplace / ed. by A. Firth. Oxford : Pergamon, 1995.
5. Lakoff G., Johnson M. Metaphors we live by. Chicago : University of Chicago Press, 1980.
6. Landis J. R., Koch G. G. The measurement of observer agreement for categorical data. Biometrics. 1977. Vol. 33, No. 1. P. 159–174. DOI: <https://doi.org/10.2307/2529310>
7. McEntee-Atalianis L. J. The role of metaphor in shaping the identity and agenda of the United Nations: The imagining of an international community and international threat. Discourse & Communication. 2011. Vol. 5, No. 4. P. 393–412. DOI: <https://doi.org/10.1177/1750481311418099>
8. Musolf A. Political metaphor analysis: Discourse and scenarios. London : Bloomsbury Academic, 2016.
9. Pragglejaz Group. MIP: A method for identifying metaphorically used words in discourse. Metaphor and Symbol. 2007. Vol. 22, No. 1. P. 1–39. DOI: <https://doi.org/10.1080/10926480709336752>
10. Putnam L. L. Negotiation and discourse analysis. Negotiation Journal. 2010. Vol. 26, No. 2. P. 145–154. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1571-9979.2010.00262.x>
11. Sharaf Eldin A. A., Hamouda W., Ali W. R., Mohamed H. S. The role of metaphor in the Israeli-Palestinian conflict: A cognitive linguistic approach. Cogent Arts & Humanities. 2024. Vol. 11, No. 1. Article 2394283. DOI: <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2394283>
12. Steen G. J. et al. A method for linguistic metaphor identification: From MIP to MIPVU. Amsterdam : John Benjamins, 2010. DOI: <https://doi.org/10.1075/celcr.14>
13. United Nations Security Council. Despite diplomatic progress, Security Council told continuing attacks, funding cuts worsening humanitarian situation in Ukraine (SC/16030). 28 April 2025. URL: <https://press.un.org/en/2025/sc16030.doc.htm> (дата звернення: 2.02.2026)
14. United Nations Security Council. Despite deadly Russian aerial attacks in Kyiv, Ukraine, speakers

in Security Council voice hope diplomatic efforts towards ceasefire will gain ground (SC/16094). 23 June 2025. URL: <https://press.un.org/en/2025/sc16094.doc.htm> (дата звернення: 2.02.2026)

15. United Nations Security Council. Russian Federation and Ukraine must negotiate a ceasefire and a durable peace (SC/16133). 15 July 2025. URL: <https://press.un.org/en/2025/sc16133.doc.htm> (дата звернення: 2.02.2026)
16. United Nations Security Council. As Ukrainian civilians battle fourth winter under siege, ongoing peace talks must yield results, speakers tell Security Council (SC/16239). 5 December 2025. URL: <https://press.un.org/en/2025/sc16239.doc.htm> (дата звернення: 2.02.2026)
17. United Nations General Assembly. General Assembly marks “grim” fourth anniversary of war in Ukraine, adopts text calling for ceasefire (GA/12752). 24 February 2026. URL: <https://press.un.org/en/2026/ga12752.doc.htm> (дата звернення: 2.03.2026)
18. United Nations Secretary-General. Time for full, unconditional ceasefire in Ukraine, Secretary-General tells Security Council (SG/SM/23028). 24 February 2026. URL: <https://press.un.org/en/2026/sgsm23028.doc.htm> (дата звернення: 2.03.2026)

REFERENCES

1. Brown, P., & Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some universals in language usage*. Cambridge University Press.
2. Charteris-Black, J. (2011). *Politicians and rhetoric: The persuasive power of metaphor* (2nd ed.). Palgrave Macmillan.
3. Xiong J., Zhou J. (2024). Personification in Chinese Diplomatic Discourse and the Construction of National Identity Based on Corpus: A Case Study of the Regular Press Conference of Ministry of Foreign Affairs. *Journal of Literature and Art Studies*, 14(5), 360–364.
4. Firth, A. (Ed.). (1995). *The discourse of negotiation: Studies of language in the workplace*. Pergamon.
5. Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. University of Chicago Press.
6. Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33(1), 159–174. <https://doi.org/10.2307/2529310>
7. McEntee-Atalianis, L. J. (2011). The role of metaphor in shaping the identity and agenda of the United Nations : The imagining of an international community and international threat. *Discourse & Communication*, 5(4), 393–412. <https://doi.org/10.1177/1750481311418099>
8. Musolff, A. (2016). *Political metaphor analysis: Discourse and scenarios*. London: Bloomsbury Academic.
9. Praggeljaz Group. (2007). MIP: A method for identifying metaphorically used words in discourse. *Metaphor and Symbol*, 22(1), 1–39. <https://doi.org/10.1080/10926480709336752>
10. Putnam, L. L. (2010). Negotiation and discourse analysis. *Negotiation Journal*, 26(2), 145–154. <https://doi.org/10.1111/j.1571-9979.2010.00262.x>
11. Sharaf Eldin, A. A., Hamouda, W., Ali, W. R., & Mohamed, H. S. (2024). The role of metaphor in the Israeli-Palestinian conflict: A cognitive linguistic approach. *Cogent Arts & Humanities*, 11(1), Article 2394283. <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2394283>
12. Steen, G. J., Dorst, A. G., Herrmann, J. B., Kaal, A. A., Krennmayr, T., & Pasma, T. (2010). *A method for linguistic metaphor identification: From MIP to MIPVU*. John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/celecr.14>
13. United Nations Security Council. (2025, April 28). *Despite diplomatic progress, Security Council told continuing attacks, funding cuts worsening humanitarian situation in Ukraine* (SC/16030). <https://press.un.org/en/2025/sc16030.doc.htm>
14. United Nations Security Council. (2025, June 23). *Despite deadly Russian aerial attacks in Kyiv, Ukraine, speakers in Security Council voice hope diplomatic efforts towards ceasefire will gain ground* (SC/16094). <https://press.un.org/en/2025/sc16094.doc.htm>
15. United Nations Security Council. (2025, July 15). *Russian Federation and Ukraine must negotiate a ceasefire and a durable peace* (SC/16133). <https://press.un.org/en/2025/sc16133.doc.htm>
16. United Nations Security Council. (2025, December 5). *As Ukrainian civilians battle fourth winter under siege, ongoing peace talks must yield results, speakers tell Security Council* (SC/16239). <https://press.un.org/en/2025/sc16239.doc.htm>
17. United Nations General Assembly. (2026, February 24). *General Assembly marks 'grim' fourth anniversary of war in Ukraine, adopts text calling for ceasefire* (GA/12752). <https://press.un.org/en/2026/ga12752.doc.htm>
18. United Nations Secretary-General. (2026, February 24). *Time for full, unconditional ceasefire in Ukraine, Secretary-General tells Security Council* (SG/SM/23028). <https://press.un.org/en/2026/sgsm23028.doc.htm>

Дата першого надходження статті до видання: 08.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 12.05.2026